

Udtalelse til generel beredskabsplan

Kommuner: Randers, Favrskov, Norddjurs og Syddjurs

Titel: Plan for Fortsat Drift

Udkast/vedtaget plan: Udkast

Anledning til revision: Beredskabslovens § 25

Kommunal valgperiode: 2022-2025

Dato for modtagelse: 8. april 2022

Dato for gennemgang: 6. maj 2022

BRS sagsnr. 2022/001727

BRS sagsbehandler: MKV

1. Udtalelse

Udkastet til den fælleskommunale *Plan for Fortsat Drift* fremstår handlingsorienteret, overskueligt og strategisk forankret. Planen indeholder gode beskrivelser af krisestyringsorganisationen på tre driftsniveauer, varetagelsen af krisestyrelsens kerneopgaver samt mere konkrete opgaver for de fem roller i konceptet 'rollebaseret krisestyring'. Planen udgør – sammen med *Politik for fortsat drift* – dermed også en velegnet ramme for de fire kommuners samordnede delplaner, kommunespecifikke delplaner, hændelses- og funktionsspecifikke indsatsplaner samt sikkerhedsplaner på institutionsniveau. Planen suppleres endvidere af et stort antal bilag (ikke indsendt) med konkrete skabeloner, instrukser mv. til at understøtte krisestabenes og støttefunktionernes virke. Samlet set giver planmaterialet således indtryk af en helhedsorienteret og rutineret tilgang til både beredskabsplanlægning og krisestyring. Beredskabsstyrelsen har kun få forslag til forbedringer.

2. Eksempler på god praksis

- Planen er veldisponeret, tilpas kortfattet og skrevet i et lettilgængeligt sprog. Flowdiagram og andre grafiske elementer supplerer teksten godt og bidrager til planens overskuelighed.
- Planens indhold signalerer forankring i dels kontinuitetsplanlægning med fokus på at opretholde kommunernes samfundsvigtige leverancer generelt, dels traditionel beredskabsplanlægning for enkeltstående hændeshåndtering. Det er hensigtsmæssigt, eftersom planen skal kunne bruges uanset om kommunerne fx udsættes for større ulykker, sikkerhedshændelser, forsyningssvigt eller langvarige udbrud af højvirulent sygdom. Det kan dog overvejes, om titlen burde være "Plan for beredskab og fortsat drift".
- Forankring på strategisk ledelsesniveau ses tydeligt mange steder i planen, herunder fx beskrivelserne af kommunaldirektørernes ansvar for, at planlægning og aftalte øvelser gennemføres i egne kommuner, samt at kommunaldirektørerne, hhv. formanden for beredskabskommissionen, er tiltænkt rollen som kriseleder på driftsniveau 1 og 2. Strategisk forankring cementeres endvidere med den politisk vedtagne *Politik for Fortsat drift* (ikke indsendt), der beskrives som "en forpligtende ramme om kommunernes og beredskabets arbejde med risikoledeelse, sårbarhedsanalyse, krisestyring og fortsat drift."
- Der er nedsat en dedikeret Beredskabsgruppe (BGRP) i hver kommune og en samordnet Beredskabsamordning (BSAM) til støtte for beredskabsplanlægningen, herunder øvelsesaktivitet mv.
- Beredskab & Sikkerheds aftalte forpligtelser over for de fire ejerkommuner specificeres eksplicit, herunder bl.a. ansvaret for at koordinere den generelle plans udarbejdelse og ajourføring, for en bred vifte af opgaver ved aktivering af planen, for evalueringer efter brug af planen, og for at tilbyde fornøden uddannelse den enkelte kommune/forvaltning, herunder på direktion- og chefniveau.

- Et solidt planlægningsgrundlag indikeres ved, at planen tager udgangspunkt i en *Sårbarhedsanalyse*, herunder kortlægning af kritiske funktioner, som er baseret på input fra kommunernes forvaltninger.
- Planen forudsætter krisestyringsøvelser både i hver kommune og tværkommunalt minimum hvert 2. år. Det vurderes som en hensigtsmæssig og realistisk kadence.
- Planen anvender de samme tre aktiveringstrin (Informations, Stabs- og Operationsberedskab) som i det nationale krisestyringssystemets planmateriale.
- Det fremgår eksplicit, at krisestaben ikke behøves at være samlet fysisk, men kan koordinere via telefon, videomøde eller tilsvarende. Dette er hensigtsmæssigt i lyset af erfaringerne fra COVID-19 pandemien.
- Konceptet med at krisestabene skal arbejde rollebaseret forekommer hensigtsmæssigt – med den tilhørende forklaring om, at opgaverne tilknyttet den enkelte rolle kan deles af flere personer samt eksistensen af action cards med konkrete opgaver for hver af de fem roller.
- Der lægges stor vægt på krisekommunikation, der er udarbejdet en særskilt indsatsplan herfor, og den kommunikationsansvarlige skal bl.a. udarbejde interessentanalyse samt kommunikationsstrategi

3. Forslag til forbedringer

- På side 6 og mange andre steder i planen anvendes betegnelsen *"samfundskritiske"*. Beredskabsstyrelsen anbefaler i stedet *"samfundsvigtige"* (som vi selv bl.a. bruger ifm. et regeringsgodkendt projekt vedr. kortlægning af samfundsvigtige funktioner og understøttende kritisk infrastruktur).
- På side 7-8 fremgår det, at planen er baseret på fem *"centrale præmisser"/"principper"*. Det anbefales at supplere med yderligere to, fx vha. følgende ordlyd med inspiration fra *National beredskabsplan* og *Retningslinjer for krisestyring*:
 - Flexibilitetsprincippet: Deltagelsen og arbejdet i tværgående krisestyringsfora kan og bør tilpasses den konkrete situation.
 - Retningsprincippet: Handlinger under en krise styres med udgangspunkt i klare strategiske hensigter, som sætter den overordnede retning og angiver, hvad der ønskes opnået med krisestyringen.

Flexibilitetsprincippet synes fx afspejlet i afsnit 3.4.2 på side 17, som beskriver hvordan kommunerne lader sig repræsentere i den lokale beredskabsstab (LBS). At medtage retningsprincippet understøttes fx af følgende sætning på planens side 15 i afsnit 3.3.1: *"Kriselederen har ansvar for, at [...] der arbejdes efter den strategiske retning, som er besluttet i krisestaben"*.

- På side 8 anbefales det at indsætte et nyt kort afsnit med titlen *"Planens tilgængelighed og opbevaring"*. Her kan det beskrives, hvem der har adgang til planen (fx blot potentielle brugere eller alle ansatte i de fire kommuner), samt hvor den opbevares elektronisk og i printede udgaver (fx i tilfælde af it-nedbrud). Det kan også overvejes at nævne, hvordan ledere og nøglemedarbejdere introduceres til planen (fx udlevering ved ansættelser/"onboarding" forløb).
- På side 9 står der, at *"Plan for fortsat drift er opbygget efter krisestyringens seks kerneopgaver:*
 1. *Aktivering og drift af krisestaben*
 2. *Informationshåndtering*
 3. *Koordinering af handlinger og ressourcer*
 4. *Krisekommunikation*

5. Operativ indsats

6. Genopretning og fortsat drift."

Det anbefales i stedet at benytte titlerne fra Beredskabsstyrelsens *Retningslinjer for krisestyring* (som senere i 2022 også vil indgå i en opdateret version af *Helhedsorienteret beredskabsplanlægning*):

1. Kriseledelse
2. Aktivering og drift
3. Situationsforståelse, overblik og informationshåndtering
4. Koordinering af handlinger og ressourcer
5. Krisekommunikation
6. Fortsat drift og genopretning

Det anbefales derfor også at slette kapitel *"5. Operativ indsats"* på side 20, som alligevel blot består af en gentagelse af figuren *"Overblik over det samlede planhierarki"* fra side 7 samt en reference til C3.

- På side 17 i afsnit 3.4.2 bør *"den nationale krisestyringsorganisation"* rettes til *"det nationale krisestyringssystem"*, og *"Totalforsvaret"* bør rettes til *"Forsvarets Landsdelsregion"*.
- På side 20 bør overskriften rettes fra *"Genopretning og fortsat drift"* til *"Fortsat drift og genopretning"*, jf. ovenstående samt den rækkefølge ordene bruges andre steder i teksten, fx i afsnit 6.2-6.4.
- På side 20 bør der i overskriften efter *"lovgivning"* tilføjes *"og vejledninger"*, eftersom listen både inkludere love, bekendtgørelser og vejledninger. Det anbefales også at tilføje Beredskabsstyrelsens vejledninger til listen, herunder *Helhedsorienteret beredskabsplanlægning*, *Retningslinjer for krisestyring* og *Retningslinjer for indsatsledelse*.
- På side 23 i ordforklaringen for LBS bør *"lederen af Beredskabsstyrelsens lokale beredskabscenter"* rettes til *"chefen for Beredskabsstyrelsens regionale beredskabscenter"* og *"totalforsvarsregionen (hjemmeværnet)"* bør rettes til *"Landsdelsregionen" (Hjemmeværnet)*
- På side 24 anbefales det bl.a. at justere ordforklaringen for *"Plan for Fortsat Drift"*, og slette betegnelserne *"Risikoledeelse"* og *"Risikovurdering"*, eftersom disse to betegnelser ikke anvendes i selve planen.

Beredskabsstyrelsen har ikke yderligere bemærkninger. Hvis der er behov for, at vi uddyber tilbagemeldingen, træffer vi gerne en konkret aftale. Det understreges, at eventuel implementering af Beredskabsstyrelsens anbefalinger udelukkende sker på frivillig basis. Efter politisk vedtagelse i byrådene bedes den endelige plan fremsendt til brs-ktp-brk@brs.dk

Med venlig hilsen

Morten Kruckow Velling, chefkonsulent
Beredskabsplanlægning & Krisestyring (BRK)